

Gordický uzel

Tímhle legendárním uzlem přivázal Gordius, vládce Frýgie, vůz slunečního boha v chrámu Diově, a tehdy mladý Alexandr Veliký, ten zapeklitý uzel prostě rozetnul mečem. Byl nejspíš stejný jako všichni s čerstvou občankou – prudký a rozhodný (rozuměj jednal bez rozmyslu a zkušeností) a nějaké dlouhé uvažování a šmodrchání ho zdržovalo v rozletu. Nám, co věříme v platnost zákonů a jejich nutnou aplikaci v praxi, už občanský průkaz většinou prošel několika verzemi, stejně, jako legislativa, kterou pro vás sledujeme. I proto se snažíme poctivě pročítat všechny předpisy a interní dokumenty, které nám vaši zaměstnavatelé posílají k připomínkám. O to víc nás trápí, když na ně dostáváme tu a tam odpovědi, které to tzv. *rozseknou*, aniž by někdo přihlédl k tomu, že jsme rozpletli požadavky zákonů a norem a navrhli odpovídající úpravu textu. Proto mne dnes napadlo napsat článek o tom, proč vznikají drážní předpisy a kde pramení ten potůček, který se tak rychle přeměňuje v mohutný proud slov a obrázků, deroucí se k nám skrze školení, požadavky na kvalifikace a předpisy a jiné drážní libůstky obecně.

...tak tedy, před dávnými a dávnými časy, v Mezopotámii, se objevil malý pramínek pracovního práva v Chamurappiho zákoníku (přibližně z roku 1686 př. n. l.), který mj. řešil právní otázky ohledně soukromého vlastnictví, obchodu, mezd, půjček a postavení různých společenských vrstev. Pak následovalo římské právo, středověk s právem horním (hornictví) a cechovními předpisy, a na konci feudalismu, kdy nastává rozvoj pracovních vztahů, je z toho už slušná řeka. Ve druhé polovině 19. stol. je na vzestupu dělnické hnutí a stát začíná plnit funkci regulátora vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, nejspíš proto, aby byl klid a dělníci se nebouřili – a tady jsme jen kousek od zrodu tzv. *starého zákoníku práce*, tedy základního českého pracovního kodexu – zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce. A právě ten vládě nařizuje dle § 134e odst. 2, aby *stanovila svým nařízením způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit*. Možná si teď říkáte *no a co* a ten kýžený ahaefekt se nedostavil, tedy mi nezbyvá než připomenout, že právě dokola omílaný předpis Op 16, který stále žije v různých modifikacích dopravců a provozovatelů drážní dopravy dál a nejspíš navěky, je z části přesnou kopií **nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky**, které právě původní (tzv. starý) zákoník práce požadoval. A protože v tomto nařízení vlády je **Příloha č. 4, další požadavky na způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dráhy, drážní dopravy a dráhy průmyslové**, a v ní kompletní a konkrétní požadavky na bezpečnost práce na železnici, vybavení výstražnými oděvy, označování zařízení bezpečnostními značkami a nátěry a *povinnost zaměstnavatele zajistit způsob organizace práce a pracovních postupů při provozování dráhy, drážní dopravy a dráhy průmyslové s ohledem na obsluhu, doprovod, údržbu a opravy drážních vozidel, zvláštní technologie používané při provozování dráhy, práci v kolejišti, na trati, v obvodu dráhy, včetně určování a označování přístupových a manipulačních cest a stezek a zabezpečení bezpečného pohybu po přístupových cestách i při nepříznivé povětrnostní situaci, stavební činnosti, údržbě, překládce a vykládce nákladu, při připojování a odpojování drážních vozidel, posunu, zajišťování drážních vozidel proti náhodnému pohybu a při specifických činnostech*, myslím, že už chápete, proč předpisy, které si kolem jen tak proplouvají, ale umí i utopit, jsou našim a vaším pracovním životem.

Pokud neuleháte do postele s myšlenkou na spletnosti zákoníku práce (nově zákon č. 262/2006 Sb.) nebo nesvačíte nad čerstvě schválenou legislativou, jakákoli zapeklitá situace, která požaduje právě její znalost, vás může zaskočit. Velmi důležitá je také orientace ZV OSŽ v předpisech zaměstnavatelů např. při šetření pracovních úrazů a ochraně členů před nepříznivými důsledky v podobě mimořádných událostí a vymáhání způsobených škod. V tu chvíli je dobré nejen pomyslet na benefity OSŽ v podobě nás, bezpečáků, ale tuto myšlenku převést do praxe = zavolat, napsat nebo se jednoduše zastavit, až půjdete kolem. My se v těch zákonech dennodenně brodíme a za ty roky strávené v oboru BOZP už v nich dokážeme i slušně plavat...

Dana Žáková, SIBP, oddělení BOZP OSŽ Ú